

KOKOUSAIKA	Maanantai 27.4.2009 klo 16.30—18.00		
KOKOUSAIKKA	Kokoushuone 1		
OSALLISTUJAT Päätöksentekijät	Salminen Vesa Ylimäki Rauli Lommi Semi Frilander-Paavilainen Eeva-Liisa Hirvonen Pasi Hurta Pia Hynninen Raimo Kallioniemi Ritva Kilpeläinen Veijo Komulainen Rita Merivirta Jorma-Kalevi Tujula Pirjo	puheenjohtaja I varapuheenjohtaja II varapuheenjohtaja jäsen	
Muut osallistujat	Lindelöf Henry Virtanen Risto Telaranta Tauno Tiusanen Pentti Luumi Jari Tuittu Hannu Koivisto Jarmo Makkonen Kari Salenius Jani	kaupunginjohtaja liiketoimintajohtaja palvelujohtaja valt. I varapuheenjohtaja valt. III varapuheenjohtaja strategia- ja rahoitusjohtaja kansliapäällikkö, sihteeri §:n 185 kohdalla tiedotuspäällikkö kaupunginsihteeri	
Poissa	Saastamoinen Markku Oksanen Heikki J.	valt.puheenjohtaja valt. II varapuheenjohtaja	
ALLEKIRJOITUKSET	Puheenjohtaja	Sihteeri	Sihteeri § 185
	Vesa Salminen	Jani Salenius	Jarmo Koivisto
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	Todettiin	Pykälät 181—203	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Kotkassa 4.5.2009		
Pöytäkirjan tarkastajat	Raimo Hynninen	Ritva Kallioniemi	
PÖYTÄKIRJA YLEI- SESTI NÄHTÄVÄNÄ	Asianhallintayksikössä (kaupungintalo, 5. krs) 5.5.2009		
	Kaupunginsihteeri	Jani Salenius	

Uudenmaan ympäristökeskus
Nylands Miljöcentral
Saap
Anl 08.05.2009
UUS-2006-N-32-531
YVA NYSTRÖM

Kaupunginhallitus

27.4.2009

Uudenmaan ympäristökeskus
Nylands Miljöcentral 29Snap
Ant 08.05.2009

TETA 506/2009

191 § Lausunto Uudenmaan ympäristökeskukselle Venäjän ja Saksan välinen merenalainen maakaasuputki Suomen talousvyöhykkeellä –hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Ympla 21.4.2009 § 87

Valmistelija: Ympäristöjohtaja Eeva Linkola gsm 044 703 4800

Uudenmaan ympäristökeskus on pyytänyt Etelä- ja Lounais-Suomen rannikkokunnilta lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta koskien Nord Stream AG:n hanketta rakentaa Venäjän ja Saksan välille kaksi merenalaista maakaasuputkea Suomen talousvyöhykkeen läpi (UUS-2006-R-32-531).

Hankevaihtoehdot ovat seuraavat:

- vaihtoehto 0, hanketta ei toteuteta,
- vaihtoehdot 1 ja 2 eroavat toisistaan 40 kilometrin pituisella osuudella Kalbådagrundin alueen eteläpuolella.

./. Esityslistan liite 1: yva-vaihtoehdot, lyhennelmä ympäristövaikutuksista hankealueella, vaikutusten ehkäisemis- ja lieventämistoimet, ehdotus seurantaohjelmasta

Kaasun johtamiseksi Venäjän alueelta Länsi-Eurooppaan ollut monia suunnitelmia 1980-luvulta lähtien. Länsi-Euroopan kaasubarat ovat osoittuneet rajallisiksi. Vuonna 2005 perustettiin nykyistä hanketta varten yhtiö, joka sai 2006 nimekseen Nord Stream AG.

Yhteenveto hankkeen tärkeimmistä ympäristökysymyksistä

Suunnitteluvaiheessa suoritettujen useiden tutkimusten avulla on selvitetty optimaalinen reitti ja näin minimoitu rakentamisen ja putkilinjan käytön mahdollisesti aiheuttamat vaikutukset. Ympäristöasiantuntijoiden arvioiden mukaan putkilinjan vaikutukset Suomen talousalueella ovat enimmäkseen vähäisiä tai vaikutuksia ei ole lainkaan. Suurin osa mahdollisista vaikutuksista on paikallisia ja väliaikaisia, eli niitä on vain rakennusvaiheen aikana.

Yleinen ympäristönsuojelua ja sotilasturvallisuutta koskeva huolestuneisuus

Tärkein sosiaalinen vaikutus on haitallinen vaikutus suuren yleisön turvallisuudentunteeseen. Hankkeen aiheuttamien fyysiseen ympäristöön kohdistuvien varsinaisten vaikutusten odotetaan olevan pieniä. Suomalaiset ovat kuitenkin huolissaan ja epävarmoja Itämeren tilasta, kansallisesta turvallisuudesta ja hankkeen ympäristöriskeistä. Turvallisuudentunteeseen liittyvät huolenaiheet johtuvat osittain historiallisista syistä, ja tällaista huolestuneisuutta ilmenisi, vaikka Nord Stream –hanketta ei olisi. Jotkin huolenaiheet liittyvät kuitenkin suoraan hankkeeseen eli ovat sen ympäristövaikutuksia koskevia huolenaiheita. Sosiaaliset vaikutukset vaihtelevat

huomattavasti sen mukaan, miten ihminen näkee hankkeen, ja myös muut kuin rannikkoalueilla elävät ovat huolissaan asiasta.

Kaupallinen kalastus

Hanke saattaa vaikuttaa pysyvästi pohjatrootalaukseen joissakin putkilinjan reitin osissa. Putkilinjalla muodostuu vapaita jännevälejä sellaisiin kohtiin, joissa putkilinjaa ei lasketa suoraan merenpohjaan vaan se asetetaan kahden paikallisesti korkeamman merenpohjan kohdan varaan. Koska troolausverkot voivat juuttua tällaiseen merenpohjasta irti olevaan putkilinjan osaan, pohjatrootalausta saatetaan rajoittaa näillä alueilla kalastusalusten ja niiden miehistöjen turvallisuuden vuoksi. On kuitenkin huomattava, että suomalaiset ammattikalastajat harjoittavat näillä alueilla yleensä väliveden troolausta eli pelagista troolausta. Nord Stream ratkoo näitä ongelmia aktiivisesti yhteistyössä ammattikalastajien kanssa.

Sedimenttien leviäminen

Merenpohjan muokkaustyöt, ankkurien käsittely ja ammusten raivaus putkilinjan rakennusvaiheen aikana vapauttavat merenpohjan sedimenttejä veteen, jossa ne leviävät virtausten mukana. Samalla leviävät Samalla leviävät sedimenttien sisältämät kemialliset yhdisteet. Vaikutukset jäävät kuitenkin vähäisiksi, koska toimet sijoittuvat pääasiallisesti Suomenlahden keskiosien syviin vesiin.

Laivaliikenteen turvallisuus

Rakennusvaiheen aikana putkenlaskualue ja muut rakennustyötä tekevät alukset työskentelevät noin kolmen kilometrin säteellä putkilinjan reitistä. Tähän sisältyy 500 metrin turva-alue ankkureita käsittelevien alusten työskentelyä varten. Jotta laivaliikenteen turvallisuus on taattu, muut rakennusalueita lähestyvät alukset ohjataan toiselle reitille niin, että tästä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa laivaliikenteelle. Nord Stream AG tekee yhteistyötä asiaankuuluvien viranomaisten kanssa, jotta muut merellä liikkuvat alukset ovat koko ajan tietoisia mahdollisista navigointirajoituksista.

Sotatarvikkeet ja kulttuuriperintö

Ensimmäisen ja toisen maailmansodan aikana Itämereen, ja varsinkin Suomenlahteen, laskettiin paljon miinoja. Sotien jälkeen Suomenlahdesta on poistettu paljon ammuksia, muuta niitä on silti yhä paljon. Nord Stream AG paikantaa amukset ja kulttuuriperintökohteet asennuskäytävässä ja määrittää niiden tyypit. Kun tällaisia kohteita havaitaan, rakennustoimia muutetaan niiden mukaan ja amukset poistetaan tarvittaessa. Raivaus suoritetaan mahdollisimman turvallisesti. Ammusten raivaus aiheuttaa väliaikaista sedimenttien leviämistä ja uudelleen sedimentoitumista sekä ääni- ja/tai paineaaltoja. Raivaus voi aiheuttaa myös painaumuksia ja kohoumia merenpohjaan.

Vedenalaiset kulttuurijäänteet, kuten laivahylt, ovat säilyneet Itämerellä meren ainutlaatuisien fysikaalisten ja kemiallisten olosuhteiden ansiosta. Näitä olosuhteita ovat alhainen suolapitoisuus, pieni lajikirjo, suhteellisen alhainen lämpötila ja alhainen happipitoisuus. Havaitut hylt tutkitaan tarkasti. Nord Stream AG ja Museovirasto arvioivat yhdessä hylkyjen kulttuuriperintöarvon.

Pitkäaikaiset vaikutukset

Suurin osa Nord Stream –hankkeen vaikutuksista on lyhytaikaisia eli vain rakennusvaiheen aikana ilmeneviä. Joitakin pysyviä vaikutuksia kuitenkin on. Pysyvät vaikutukset kuvataan seuraavassa:

- Kiviaineksen kasaamisen aiheuttamat penkereet ja itse putkilinja jäävät pysyvästi merenpohjaan. Tämän keinotekoisien riutan peittoalue on melko pieni (1,1 km²), ja siksi vaikutukset merenpohjaan arvioidaan paikallisiksi, pieniksi ja vähämerkityksisiksi.
- Merenpohjan eliöstön elinympäristöjä häviää pysyvästi putkilinjan peittoalueella. Vaikutukset ovat paikallisia ja vähämerkityksisiä, koska peittoalue on pieni verrattuna kaikkien pohjaeliöille sopivien elinympäristöjen pinta-alaan.
- Virtaava kaasu aiheuttaa pysyvää ääntä merenpohjassa. Äänen uskotaan vastaavan merenpohjan taustamelua, ja sen merkityksen uskotaan olevan vähäinen.
- Putkilinjan vapaat jänneväliä vaikuttavat pysyvästi kaupalliseen troolaukseen. Turvallisuussyistä pohjatroolausta tietyillä putkilinjan alueilla saateetaan rajoittaa. Vapaiden jänneväliden kokonaispituudeksi arvioidaan noin 33 kilometriä. Vaikutusten uskotaan olevan merkitykseltään keskisuuria, koska troolausalukset voivat joko välttää putkilinja-alueen tai nostaa troolejaan kulkiessaan putkilinjan ylitse.

./.

Ympäristölautakunta on antanut 18.1.2007 § 14 lausunnon hankkeen YVA-ohjelmasta. (Liite 2)

Ympäristölautakunnan lausunto

Merenalaisen maakaasuputkihankkeen YVA-selostus on pitkän työn tulos. Työ on tuottanut matkan varrella uusia ja tarkempia tarpeita ja selvityksiä. YVA-selostuksesta voidaan todeta, että se on huolellisesti ja johdonmukaisesti tehty.

Maakaasuputkihankkeella ei ole Kotkan alueelle merkittäviä välittömiä ympäristövaikutuksia. Todettakoon, että betonoitujen maakaasuputkien laivaus Mussalon satamasta ei aiheuta normaalista satamatoiminnasta poikkeavia ympäristövaikutuksia.

Ympäristölautakunnan lausuntoon YVA-ohjelmasta selostus vastaa hyvin. YVA-selostuksessa on olettu huomioon luonnonsuojelukohteet, linnusto-vaikutukset, sedimenttivaikutukset, putkiston huolellinen linjaus, vilkas laivaliikenne, onnettomuuksien ehkäisy. Paineentasaamiseen käytetty vesi puretaan putken Venäjän puoleiseen päähän, joten sen vaikutus ei tuntune Kotkassa.

YVA-selostuksessa on tuotu esiin hankkeen negatiivisina vaikutuksina vaikutukset kalastukseen ja sosiaalisiin oloihin/tuntoihin (kohtalaisia haitallisia vaikutuksia, lievennystoimet ovat tarpeen).

Fysikaalisessa ympäristössä merenpohjaan ja vedenlaatuun on vähäisiä haitallisia vaikutuksia, joihin on lievennystoimet olemassa. Bioottisessa ympäristössä on arvioitu olevan vähäisiä haitallisia vaikutuksia pohjaympäristölle, kaloille, merinisäkkäille ja merilinnuille. Planktiselle ympäristölle ei ole katsottu olevan vaikutuksia. Suojelualueille ei ole vaikutuksia.

Hankkeella ei YVA-selostuksessa ole katsottu olevan myönteisiä ympäristövaikutuksia.

Tietoja hankkeesta www.ymparisto.fi -> Uusimaa -> YVA -> vireillä olevat YVA.hankkeet.

tai: <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=315549&lan=fi>

Esittelijä: Ympäristöjohtaja Eeva Linkola

Ehdotus: Ympäristölautakunta päättää antaa edellä esitetyn lausuntonaan merenalaisen kaasuputkihankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta kaupunginhallitukselle edelleen toimitettavaksi Uudenmaan ympäristökeskukselle.

Päätös: Hyväksyttiin

Kh 27.4.2009

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Henry Lindelöf

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa ympäristölautakunnan lausunnosta ilmenevän Kotkan kaupungin lausuntona merenalaisen kaasuputkihankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta Uudenmaan ympäristökeskukselle

Asian käsittely:

Semi Lommi esitti, että päätöksen loppuun lisätään seuraavaa:

"Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että ympäristövaikutusten arvioinnissa ei käsitellä lainkaan meren pohjan tasaamiseksi tarkoitettua 350 000 m³ kiviainesta ja sen louhimiseen ja kuljettamiseen liittyviä ongelmia. Nämä tulee liittää YVA-selostukseen."

Jorma-Kalevi Merivirta kannatti Semi Lommin tekemää ehdotusta.

Puheenjohtajan tiedustellessa kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Semi Lommin tekemän lisäsehdotuksen.

Päätös: Kaupunginhallitus päätti antaa ympäristölautakunnan lausunnosta ilmenevän Kotkan kaupungin lausuntona merenalaisen kaasuputkihankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta Uudenmaan Ympäristökeskukselle.

Lisäksi kaupunginhallitus totesi, että ympäristövaikutusten arvioinnissa ei käsitellä lainkaan merenpohjan tasaamiseksi tarkoitettua 350 000 m³ kiviainesta ja sen louhimiseen ja kuljettamiseen liittyviä ongelmia. Nämä tulee liittää YVA-selostukseen.

Toimeenpano:

Ote: Uudenmaan ympäristökeskus

Ei oikaisuvaatimusohjetta

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvallitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät: 182—185, 187—195, 198—199

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät: 181, 186, 196—197, 200—203

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimusviranomainen

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kaupunginhallitukselle osoitetun oikaisuvaatimuksen.

Pykälät: 181, 186, 196—197, 200—203

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä kirjallisena, osoite PL 205 (Kustaankatu 2), 48101 KOTKA tai sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@kotka.fi.

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen

Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi asianhallintayksikössä (kaupungintalo, 5. krs) 5.5.2009.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja kirjallisesti tehty oikaisuvaatimus on tekijän allekirjoitettava.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Otteen oikeaksi todistaa Kotkassa 4.5.2009

Kaupunginsihteeri Jani Salenius